

Hitte- en eenzaamheidskaart 's-Hertogenbosch

Door klimaatverandering neemt het aantal zomerse en tropische dagen toe. De zomer van 2018 was de warmste in de afgelopen eeuwen en de zomer van 2019 kende de heetste week ooit: het werd voor het eerst warmer dan 40 graden. Op zulke warme dagen kunnen mensen last krijgen van hittestress. In de stad geldt dat vooral voor eenzame ouderen. Deze hitte- en eenzaamheidskaart laat zien waar de risico's op hittestress het grootst zijn.

Wat is hittestress?

Bij hittestress kan je lichaam zichzelf niet goed afkoelen. Dat kan verschillende gevolgen hebben: huiduitslag, krampen, oververmoeidheid, agressief gedrag, beroertes, nierfalen, ademhalingsproblemen. In het ergste geval kun je er zelfs aan doodgaan.

Wat laat de kaart zien?

De hitte- en eenzaamheidskaart laat zien waar de risico's op hittestress bij eenzame ouderen het grootst zijn. De kaart is een combinatie van een hittekaart en een eenzaamheidskaart. Er is gekozen voor ernstig eenzame ouderen van 75-plus omdat deze groep het meeste risico loopt. Het dorstgevoel van ouderen is verminderd, waardoor ze minder drinken en verhitting en uitdroging op de loer liggen. Andere kwetsbare groepen voor hitte zijn baby's, mensen met overgewicht en chronisch zieken.

**Hitte- + Eenzaamheid =
Gezondheidsrisico ouderen**

Waar is het heet?

In de stad is het warmer dan in het gebied eromheen. Dat effect heet het stedelijk hitte-eilandeffect en geeft een indicatie voor hittestress. Deze kaart geeft per buurt aan hoeveel graden het gemiddeld warmer is dan buiten de stad. 's Nachts zijn de verschillen het grootst. Juist dan krijgen mensen sneller gezondheidsklachten.

Hitterecords en de stad

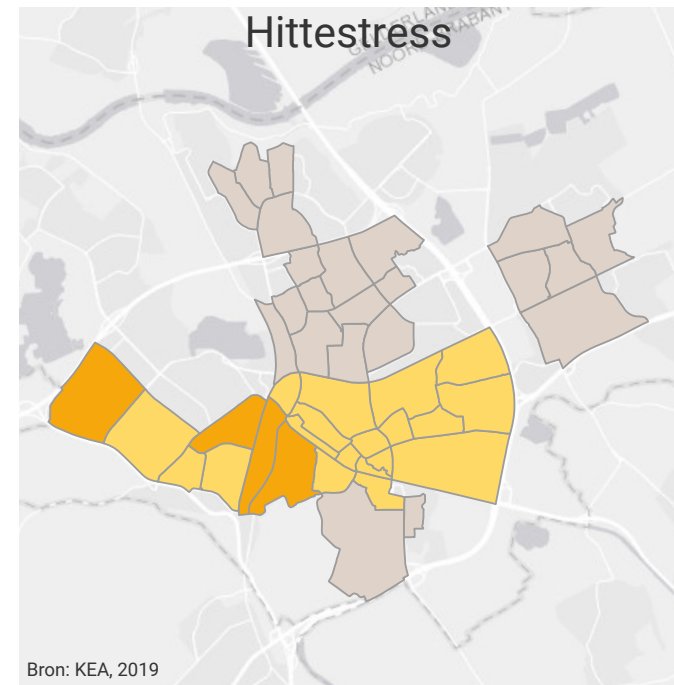
Max: 40.7 °C

overdag: nog iets heter in de stad

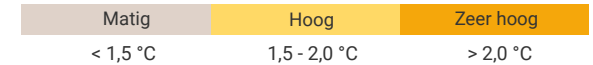

Min: 24.4 °C

's nachts: veel heter in de stad

Bron: KEA, 2019

Waar wonen ernstig eenzame 75-plussers?

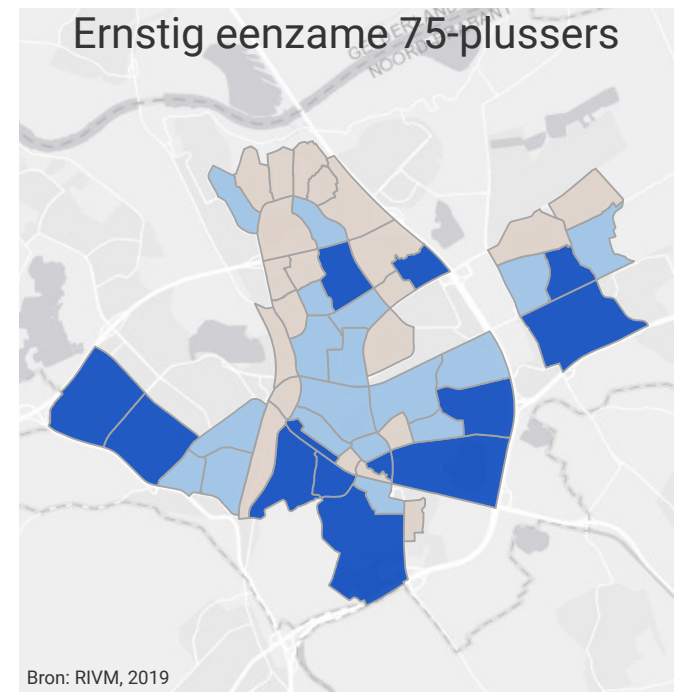
Deze kaart laat zien in welke buurten veel ernstig eenzame 75-plussers wonen. De kaart maakt geen onderscheid tussen ouderen die thuis wonen of in een zorginstelling verblijven. De data achter deze kaart zijn ontwikkeld door het RIVM. Ze geven een schatting per buurt op basis van een modelberekening.

! 1.370

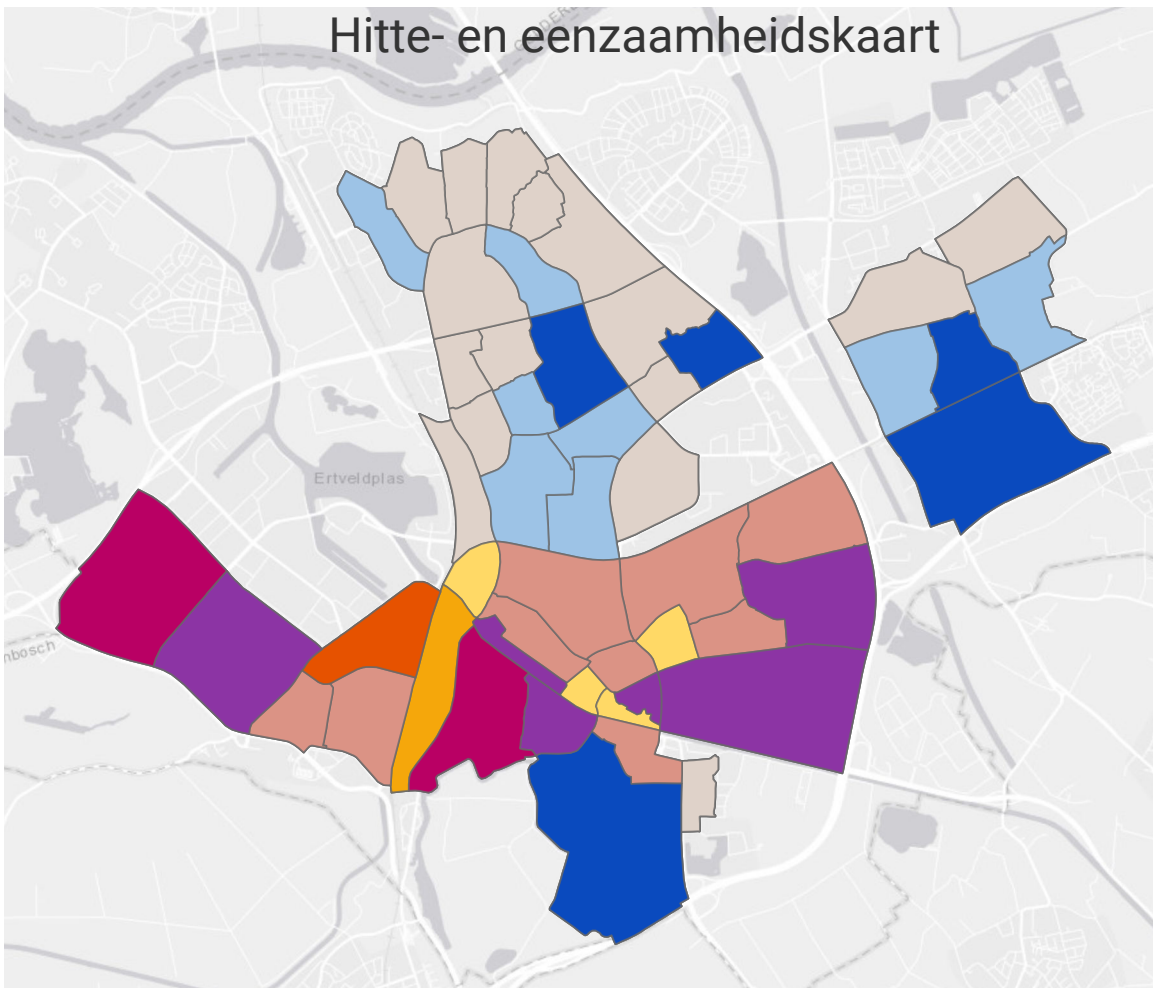
Ernstig eenzame 75-plussers 's-Hertogenbosch

Bron: RIVM, 2019

Hitte- en eenzaamheidskaart

Totaal aantal ernstig eenzame 75-plussers per buurt type

Veel 75-plussers	300	390	150
Redelijk veel 75-plussers	180	180	20
Weinig 75-plussers	120	20	10
	Matige hittestress	Veel hittestress	Heel veel hittestress

Waar is het meeste risico op hittestress?

Deze kaart combineert de eerste twee kaarten. Hierop zie je in een oogopslag waar hitte en eenzaamheid samenkomen en tot risico's kunnen leiden bij hittegolven. Gemeenten kunnen deze kaart gebruiken bij risicodialogen. In de legenda staat ook hoeveel ernstig eenzame 75-plussers er in deze gemeente voorkomen per buurt type.

Wat kun je met deze kaart?

Gemeenten kunnen deze kaart gebruiken bij risico-dialogen. De kaart helpt bij het bepalen waar de risico's op hittestress het grootst zijn. Beleidsmedewerkers in het fysieke en sociale domein kunnen zo makkelijker met elkaar in gesprek gaan over de aanpak van de risico's en beter met elkaar samenwerken.

Een slag dieper?

Op gemeentelijkniveau zijn vaak meer gegevens beschikbaar dan in deze kaart zijn gebruikt. Denk hierbij aan gedetailleerdere hittestresskaarten als resultaat van een klimaatstresstest, gegevens over woningtype of gegevens over locaties van zorginstellingen. Het gebruik van deze lokale gegevens levert een diepere analyse op.

Let op!

De kaarten geven geen volledig beeld. Houd rekening met het volgende:

- De kaart maakt geen onderscheid tussen ernstig eenzame ouderen die thuis wonen of in een zorginstelling verblijven. Ouderen in een zorginstelling lopen minder risico, omdat daar een hitte-protocol is.
- De kaart geeft het geschatte aantal ernstig eenzame 75-plussers weer per buurt. Buurten met veel inwoners kleuren hierdoor sneller blauw dan buurten met minder inwoners.

Colofon:

Dit is een samenwerkingsproduct van Climate Adaptation Services, TAUW en Klimaatverbond Nederland, in opdracht van de Nationale Klimaatadaptatie Strategie. Oktober 2019